

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšera, JUDr. Jana Passera, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **B. P.**, zastoupen JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Dřevařská 25, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2011, čj. OAM-22/ZA-ZA06-ZA12-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2011, čj. 56 Az 6/2011 – 46,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené advokátce stěžovatele Mgr. Alžbětě Prchalové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 2. 2011, čj. OAM-22/ZA-ZA06-ZA12-2011, zamítl v pořadí třetí žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, §14, §14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji rozsudkem ze dne 21. 9. 2011, čj. 56 Az 6/2011 – 46, zamítl.

[3] Krajský soud předně neshledal důvodnými námitky směřující vůči procesnímu postupu žalovaného v průběhu správního řízení. Žalovaný v řízení neporušil § 3 ani § 50 odst. 2 a 4 správního řádu. Žalobci byl poskytnut dostatečný prostor, aby uvedl vše, co považuje za důležité pro rozhodování o jeho žádosti. Otázky mu byly během pohovoru pokládány takovým způsobem, aby byly objasněny všechny relevantní skutečnosti. Soud nesouhlasí, že by použité informace o zemi původu nebyly dostatečné. Žalobce tvrdil, že má obavu z postihu proto, že v České republice žádal o mezinárodní ochranu, s tím, že současný partner jeho bývalé manželky mu vyhrožoval. Žalovaný obstaral informace, které se týkaly situace ukrajinských

občanů, kteří se do země vrátili po pobytu v zahraničí, kde žádali o mezinárodní ochranu a dále možností obrátit se v případě nezákonného postupu policistů na kompetentní orgány. Žalovaný přihlédl k veškerým skutečnostem, které vyšly ve správním řízení najevo. Své závěry náležitě odůvodnil. Rozhodnutí je tedy přezkoumatelné.

[4] Důvodnou není ani obecná námitka, dle které žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Žalobcem tvrzené problémy nelze podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. I když problémy se soukromými osobami mohou být za určitých okolností považovány za pronásledování nebo ohrožení vážnou újmou, v případě žalobce tomu tak není. Podle informací o zemi původu neúspěšným žadatelům o udělení mezinárodní ochrany, kteří se vrací na Ukrajinu, nehrozí žádné postihy, ani nejsou vystaveni znevýhodňování či diskriminaci ze strany státních orgánů. Dále bylo z těchto zdrojů zjištěno, že v případě porušování lidských práv a svobod existuje možnost dovolávat se nápravy. Žalovaný rovněž správně zvážil možnost udělení humanitárního azylu, a sice že zde není žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro jeho udělení.

[5] Krajský soud nepochybně, že v případě návratu žalobce již s ohledem na délku jeho pobytu v České republice nemusí být jeho situace zcela bez problémů. Nejedná se však o problémy, po které by bylo možno udělit mezinárodní ochranu.

III.

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. V ní namítl, že skutkové zjištění žalovaného, ze kterého vycházel i krajský soud, nemá oporu v příslušných spisových materiálech a v některých případech je s nimi i v rozporu. Stěžovatel dále rozlišil mezi správním uvážením a neurčitým právním pojmem. Správní uvážení se vztahuje na způsob použití zákonem upraveného následku, oproti tomu neurčitý právní pojem se zaměřuje na zjištění skutkového stavu. Toto zjištění musí vycházet z objektivně a reálně zjištěných skutečností a nemůže být nahrazováno předpoklady, domněnkami a úvahami. Tyto reálně neexistující skutečnosti se projevují zejména v hodnocení situace v zemi původu i v hodnocení osobní situace stěžovatele. Stěžovatel považuje rozhodnutí žalovaného za rutinní a nevyčázející z objektivně zjištěné skutkové podstaty konkrétní věci. Ve svém důsledku překračuje meze, které má správní orgán při svém uvážení k dispozici.

[7] Stěžovatel již ve správním řízení vypověděl, že je na Ukrajině pronásledován současným manželem své bývalé manželky, který je policistou. Obává se o svou svobodu, zdraví a život. Má za prokázané, že v případě návratu na Ukrajinu bude vystaven nebezpečí a naopak nesouhlasí se závěrem žalovaného, že žádosti o mezinárodní ochranu nepředstavují problém pro návrat stěžovatele do vlasti. Je sice pravdou, že většina jeho krajanů s tímto žádné problémy nemá, ale v případě stěžovatele je státním orgánům Ukrajiny tento stav znám díky jeho bývalé manželce a je tedy více než pravděpodobné, že bude mít po návratu velké problémy, a to minimálně při uplatňování se na trhu práce. Již v minulosti byl pronásledován a diskriminován pro své členství v komunistické straně a je přesvědčen, že toto pronásledování bude pokračovat. Stěžovatel je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu.

[8] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[10] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musel by ji Nejvyšší správní soud podle citovaného ustanovení odmítnout jako nepřijatelnou. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ je typickým neurčitým právním pojmem. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se zdejší soud zabýval mimo jiné v rozhodnutí ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, podle kterého *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu.“* Nejvyšší správní soud ve zbytku odkazuje na celé odůvodnění citovaného rozhodnutí.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatel neuvedl žádný důvod, na jehož základě by bylo možné vyslovit přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Sám pak takový důvod nenalezl ani z úřední povinnosti.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybnil dostatečné zjištění skutkového stavu. Učinil tak ovšem toliko obecným způsobem, aniž by své výtky jakkoliv rozvedl. Neuvedl ani, v jakém případě či případech jsou skutková zjištění v rozporu se spisovým materiálem. Proto se Nejvyšší správní soud k této části kasační stížnosti může vyjádřit stejně obecným způsobem. Předně třeba uvést, že ve správním řízení leží břemeno tvrzení azylově relevantních důvodů především na stěžovateli (viz například rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2005, čj. 6 Azs 224/2004 - 37). Jinak řečeno, povinností správního orgánu je zjišťovat skutkový stav věci pouze v rozsahu právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003 - 41). Nejvyšší správní soud shledal, že žalovaný splnil svou povinnost při konání pohovoru, a tedy postupoval tak, aby žadateli umožnil předložit v úplnosti důvody své žádosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, čj. 5 Azs 40/2009 - 74). Přihlédl přitom ke všem stěžovatelem tvrzeným potížím a ostatním skutečnostem a řádně hodnotil jejich relevanci z hlediska § 12, § 14 i § 14a zákona o azylu. Jeho závěrům přitom Nejvyšší správní soud přisvědčil. Ze spisového materiálu rovněž plyne, že stěžovatel nebyl nikterak zkrácen na svém právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim a zejména navrhnout jejich doplnění.

[13] Stěžovatel se dále opět velmi obecným způsobem vyjádřil k otázce neurčitých právních pojmů a správního uvážení, a to ve vztahu k hodnocení situace v zemi původu a stěžovatele samotného. Otázkou správního uvážení ve vztahu k neurčitým právním pojmům v řízení o mezinárodní ochraně se zdejší soud opakovaně zabýval např. v rozsudcích ze dne 19. 7. 2004, čj. 5 Azs 105/2004 - 72, ze dne 24. 10. 2005, čj. 4 Azs 62/2005 - 46, ze dne 11. 8. 2006, čj. 8 Azs 188/2005 - 53, nebo v usnesení ze dne 24. 1. 2008, čj. 7 Azs 89/2007 - 82.

[14] Na tomto místě Nejvyšší správní soud odkazuje na závěry vyslovené v rozsudku rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 - 58. Soud zde konstatoval, že žalobce je *„povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“*

[15] S ohledem na nekonkrétnost předených kasačních námitek Nejvyšší správní soud proto toliko v obecné rovině konstatuje, že samotná kvalifikace skutkového stavu není správním uvážením (srov. usnesení ze dne 15. 7. 2009, čj. 2 Azs 42/2009 – 48). Jak již ostatně uvedl výše, neshledal zásadní pochybení žalovaného při zjišťování skutkového stavu. Žalovaný shromáždil takové informace o zemi původu, které byly adekvátní z hlediska stěžovatelových tvrzení a které odpovídají požadavkům vymezeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008 - 81.

[16] Z obsahu kasační stížnosti pak také nelze dovodit, v čem měl správní orgán překročit meze svého správního uvážení. Soud za stěžovatele nemůže kasační důvody domýšlet. Rovněž i stížní námitka, jež označuje správní rozhodnutí žalovaného za „*rutinní nevycházející z objektivně zjištěné skutkové podstaty*“, není bez dalšího způsobilá bližšímu přezkumu.

[17] V další části kasační stížnosti stěžovatel vyložil důvody, pro které mu měl být udělen azyl. Konkrétně poukázal na potíže s manželem své bývalé ženy, který je policistou. V případě návratu na Ukrajinu bude mít potíže z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu. Dále uvedl, že již v minulosti byl diskriminován pro své členství v komunistické straně.

[18] Nejvyšší správní soud nemohl k těmto tvrzením přihlídnout s ohledem na § 109 odst. 5 s. ř. s. Toto ustanovení zabraňuje uplatňování skutkových novot, které nebyly stěžovatelem předestřeny v řízení před krajským soudem. Kasační stížnost lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny dle § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. (srov. rozsudky ze dne 25. 9. 2008, čj. 8 Afs 48/2006 – 155, a ze dne 28. 7. 2005, čj. 2 Azs 134/2005 – 43). Stěžovatel v žalobě, a to ovšem pouze v obecné rovině, namítl, že ve správním řízení uvedl skutečnosti svědčící aplikaci § 14a zákona o azylu a že žalovaný nepřihlédl k tvrzeným skutečnostem týkajícím se případného návratu na Ukrajinu. Blíže je ovšem nerozvedl a ani je nekonkretizoval ve vztahu ke svému případu.

[19] Nad rámec nutného odůvodnění lze uvést, že žalovaný se ve svém rozhodnutí zabýval jak otázkou návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu zpátky na Ukrajinu tak i stěžovatelem tvrzenými potížemi se současným manželem své bývalé manželky, který je policistou. Na toto hodnocení pak poukázal i krajský soud při hodnocení žalobní námítky, že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu.

[20] Nejvyšší správní soud doplňuje, že k nově uplatněným důvodům a skutečnostem by mohl přihlížet toliko, pokud „*by byly dány důvody k ochraně žalobce před brozící vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádná další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznátka k tomu zpravidla vyplyvají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadatel o azyl je nezbytně poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady non-refoulement a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána.*“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84). O takový případ se však v nyní posuzovaném případě nejedná, neboť stěžovatelova tvrzení nedosahují takové intenzity, aby je bylo možno podřadit pod zásadu *non-refoulement* a s ní související doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu.

[21] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje v posuzované věci dostatečné odpovědi pro vypořádání se s kasačními námitkami. Zdejší soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto

okolností uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji jako nepřijatelnou na základě § 104a s. ř. s. odmítl.

[22] O žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti soud nerozhodoval, neboť již samotné podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí žalovaného má dle § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek.

[23] Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen ustanovenou zástupkyní advokátkou JUDr. Alžbětou Prchalovou; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokátky byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti ve výši 2100 Kč a za náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 2400 Kč. Jelikož je ustanovená advokátka plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 480 Kč, odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovené advokátce se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. ledna 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu